

Sestanek političnega aktiva ZP Iskra

V dvorani skupščine občine Ljubljana-Siška je bil 6. septembra dopoldne sestanek političnega aktiva ZP Iskra, na katerem so razpravljali o predlogu akcijskega programa za stabilizacijo poslovanja združenega podjetja Iskra Kranj. Udeležba predstavnikov sindikalnih organizacij, organizacij Zveze komunistov, Zveze borcev in mladine je bila zelo dobra, saj se je sestanka udeležilo prek 60 zastopnikov družbeno-političnih organizacij iz vseh enot ZP Iskra.

Sestanek političnega aktiva je otvoril sekretar ZK ZP Iskra Marjan Vrabec in pozdravil vse navzoče, nato pa predal besedo generalnemu direktorju Vladimirju Logarju. V svojih izjavah je generalni direktor najprej podal kratek pregled poslovnih rezultatov združenega podjetja Iskra v letošnjem prvem polletju, katere kljub znanim gospodarskim tokom v naši državi in kljub številnim težavam, ki so spremljale poslovanje, lahko ocenimo za dokaj ugodne.

Ker bomo prihodnjič objavili podrobno poročilo o poslovanju združenega podjetja, danes le nekateri podatki iz izvajanja generalnega direktorja. Letošnja proizvodnja v obdobju januar-junij je bila za 14% večja od lanske v istem obdobju. Organizacije ZP so takšno realizacijo dosegle kljub dokaj težkim razmeram na tržišču, kljub pomanjkanju obratovalnih sredstev, težavam pri uvozu re-produkcijskega materiala in podobnim problemom le ob minimalnem povečanju števila zaposlenih. Velika večina organizacij je v tem obdobju dosegla planirana delilna razmerja, pa tudi pri osebnih dohodkih je v organizacijah prevladovala razumnost, čeprav so se osebni dohodki letoš povprečno povišali za 19%. Slabši rezultat je bil dosežen pri izterjavi od kupcev, saj so se le-te spričo splošne nelikvidnosti v državi povečale v prvem polletju skoraj za 40% nasproti lanskim, medtem ko naše obvez-

nosti do dobaviteljev znašajo okrog 100 milijonov manj.

Medtem ko je kljub povečani proizvodnji uvoz narasel v letošnjem prvem polletju le za 14% (v Sloveniji za okrog 28%), smo na področju izvoza dosegli lep rezultat in je računati, da bodo organizacije do konca leta izvozile za okrog 19 milijonov dolarjev, kar bi znašalo 17–18% celotne vrednosti letošnje proizvodnje. Tudi pri rentabilnosti poslovanja se kažejo ugodni rezultati, v prvem polletju pa smo ustvarili tudi okrog 700 milijonov dinarjev ostanka dohodka, kar je nekaj več kot polovica planiranega v letu 1971. Ob planiranih investicijskih vlaganjih v modernizacijo proizvodnje in njeno razširitev v višini približno 130.000.000 din, pa smo v prvem polletju 1971 vložili le okrog 3.000.000 dinarjev. V drugem delu svojih izjav pa je generalni direktor spregovoril o smernicah našega poslovanja v prihodnjem letu. Predvidena je rast proizvodnje za 18–20%, pri čemer bi se morala tudi produktivnost dela povečati za 15 do 18%, medtem ko naj bi se osebni dohodki povečali nekako le za 10%. Vsekakor bi bilo treba nujno povečati vi-re obratovalnih sredstev, zlasti pa glede na vedno bolj pereče vprašanje nelikvidnosti, poostriiti vprašanje prodaje naših izdelkov nesolventnim kupcem. Predvideno je tudi, da se bo prihodnje leto uvoz reprodukcijskega materiala povečal za 18%, povečal pa tudi izvoz, med-

tem ko naj bi v letu 1972 dosegli celotni dohodek v višini okrog 370 milijard, oz. ostanek dohodka 17 milijard S din.

Po končanih uvodnih izjavah generalnega direktorja o poslovanju ZP v prvem polletju 1971 in o smernicah za poslovanje Iskre v prihodnjem letu, je stekla obravnav predloga akcijskega programa za stabilizacijo poslovanja združenega podjetja Iskra Kranj, kar je bila tudi osrednja točka današnjega sestanka političnega aktiva ZP Iskra. Ker bomo predlog akcijskega programa, upoštevajoč prispele pripombe in zadevne predloge v celoti objavili v našem glasilu, se v tem sestanku ne bomo zadrževali na njegovih podrobnostih.

Za uvod v razpravo je generalni direktor pojasnil posamezna poglavja predloga (Dalje na 2. strani)

»Sprejemniki« Sežana

Polletni plan presežen za 7,5 odstotka

NOVI TRANSISTORSKI SPREJEMNIK »SAVICA« ZE LETOS NA ZAGREBSKEM SEJMU — 376 ZAPOSLENIH — ZARADI POSLEDIC IZ PREJŠNJIH LET OSEBNI DOHODKI SE NE DOSEGAJO POPREČJA OSTALIH ISKRINIH TOVARN — PRETESNI SKLADIŠNI PROSTORI — PRIPRAVE ZA IZDELAVO OJACEVALNIH NAPRAV — POVEČANA PROIZVODNJA KVALITETNIH TELEVIZIJSKIH STABILIZATORJEV

Tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani prebolevala gospodarske posledice iz prejšnjih let. Ob zaostitvi delovne discipline ter zavesti, da živi od nje najmanj tisoč ljudi, je že v letu 1969 pričela proizvodnja rasti, z njo pa tudi osebni dohodek. Krivulja dviga proizvodnje sicer ni več tako strma, kakor je

bila predlani in lani, vendar se še dviga. Nenormalno bi bilo, če bi se proizvodnja količinsko in vrednostno dvigala vedno za po 50% ali celo več odstotkov.

Število zaposlenih se je od 30. 6. 1970 do konca junija letos dvignilo od 358 na 376 članov kolektiva, pri čemer uprava gleda, da režijski delavci po možnosti ostajajo na sedanjem številu. Vrednostno je proizvodnja znašala: letošnji polletni plan 39.528.000 din, realizacija pa je za 7,5% višja, kar pomeni 42.528.000 din.

V zvezi s tem osebni dohodek, ki se sicer stalno boljša, še ne dosega republiškega poprečja ali poprečja v ostalih tovarnah Iskre. V juniju lani je znašal popre-

čen OD 820,00 din, v decembru 863,00, junija letos pa že 1.000,00 din, čeprav so še delavci, ki ne dosega 800,00 din mesečno.

Ker tovarna v prejšnjih letih ni skrbela za razširjenje proizvodnih in skladišnih prostorov, je zdaj postopoma taka prostorska stiska, da to močno ovira manipulacijo z dobavljenim materialom, dnevno proizvodnjo, skladiščne prostore pa mora najemati v okolici, to pa zvišuje proizvodne stroške. Trenutno teče poskusna proizvodnja novo razvitega transistoriziranega sprejemnika »Savica«, ki bo, ko bo stekla normalna proizvodnja, kvalitetno enak modernim uvoženim sprejemnikom, tako po svoji kvaliteti kakor tudi zunanosti. Razstavljen bo že na letošnjem zagrebškem velesejmu. V teku so priprave za izdelavo ojačevalnih naprav, ki jih je tovarna prevzela od »Elektromehanike« v Kranju, povečana pa je tudi proizvodnja visoko kvalitetnih televizijskih stabilizatorjev in raznih transformatorjev. Cafl

25. septembra izlet na Triglav

Priprave za pohod Iskrašev na Triglav so v polnem teku. O tem smo delno že poročali v prejšnji številki.

Izlet bo 25. septembra, prijave pa se bodo sprejemale do vključno 17. septembra.

Zadevni članek je objavljen na zadnji strani.

Sestanek političnega aktiva ZP Iskra

(Nadaljevanje s 1. strani)

akcijskega programa za stabilizacijo poslovanja ZP. Ob tolikšni udeležbi predstavnikov družbeno-političnih organizacij je bilo pričakovati živahnješo razpravo o tako pomembnem dokumentu. Le-ta se je razvijala le počasi in se razživela prav za prav šele proti koncu sestanka. Prisotni, ki so posegli v razpravo, so zlasti kritizirali prekratek rok za obravnavo predloga akcijskega programa in za dostavo pripomb, hkrati pa je bila izražena ocena, da je ta predlog akcijskega programa preveč splošen, torej premalo konkreten, saj bi se moral bolj ločiti od znane resolucije naših družbeno-političnih organizacij, ki je bila sprejeta sredi preteklega leta. Med drugim je bilo v razpravi poudarjeno tudi, da bi moral predlog akcijskega programa vsebovati tudi vprašanje tako pereče problematike, kot je kadrovska politika v našem združenem podjetju.

Kljub vsem kritičnim pripombam okrog predloga akcijskega programa, pa so se slednjič prisotni zedinili, da je obravnavani predlog akcijskega programa le dobrodošla osnova za reševanje vseh

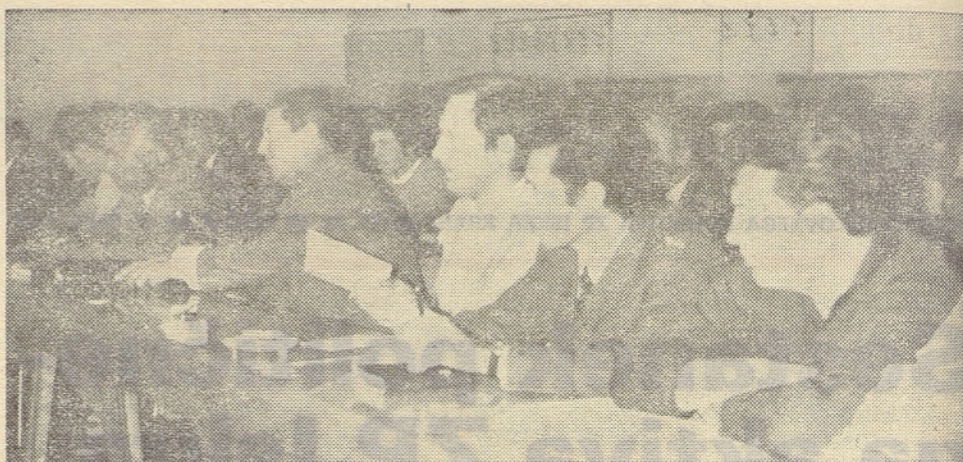
perečih problemov, od rešitve katerih je odvisen nadaljnji razvoj našega združenega podjetja.

Res je sicer, da je bolj splošen, vendarle pa izraža vse aktualne probleme na ravni združenega podjetja in njegovih organizacijskih enot, medtem ko pa je itak težje akcije v samih organizacijskih enotah ZP, saj bodo morale prav one konkretizirati svoje akcijske programe za stabilizacijo in jih tudi izvajati.

Razprava o predlogu akcijskega programa za stabilizacijo poslovanja ZP Iskra se je zaključila z naslednjim sklepom: predlog akcijskega programa se sprejme s tem, da delovno predsedstvo upošteva predloge v razpravi in prispele pismene pripombe pri podajanju predloga akcijskega programa v potrditev samoupravnim organom združenega podjetja.

Ob koncu sestanka političnega aktiva je bil soglasno sprejet predlog, da družbeno-politične organizacije ZP Iskra predlagajo za letošnjo nagrado »Borisa Kraigherja« našega generalnega direktorja Vladimirja Logarja.

—C—

Udeleženci sestanka političnega aktiva ZP Iskra med izvajanjem generalnega direktorja

Letos je bilo razpisanih 298 novih štipendij

Referat za štipendiranje pri organizacijsko - kadrovskem področju ZP, ki razen za Zavod za avtomatizacijo, tovarno elementov za elektroniko in za tovarno avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici ureja vprašanja štipendiranja, je letos, oz. za pravkar začeto šolsko leto 1971/72, glede na potrebe ostalih organizacij ZP, razpisal 298 novih štipendij. Do tega razpisa pa smo

imeli skupno 640 štipendistov na raznih srednjih, visokih in višjih šolah.

Po letošnjem povpraševanju naših organizacij je bilo razpisanih 73 štipendij za elektro fakulteto, 32 za strojno fakulteto in 31 štipendij za ekonomsko fakulteto. Razen le-teh je bilo skupno razpisanih 25 štipendij za Višjo šolo za organizacijo dela, za fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, za višjo ekonomsko-komercialno šolo v Mariboru in druge. Za tehniško srednjo šolo - elektro stroko je bilo nadalje razpisanih 44, za strojno stroko pa 32 štipendij, medtem ko za Ekonomsko srednjo šolo 39 štipendij ter za upravno-administrativno šolo 15. Za ostale srednje šole pa je bilo razpisano nadaljnjih 9 štipendij. Kot vsako leto, se je zgodilo tudi letos, da je na prvi razpis prišlo le okrog polovice prošelj. Študentje so imeli na razpolago dva roka za podpisovanje pogodb in sicer v avgustu in septembru in do tega trenutka je bilo oddanih nekako polovica razpisanih novih štipendij, medtem ko bo za preostale v začetku oktobra razpis ponovljen.

Kot že nekaj let sem je največji problem štipendistov, ki bi se odločili za študij na elektro in strojni fakulteti, nekaj manj pa za

študij na ekonomski fakulteti. Podobno je tudi na srednjih šolah. Razen tega so težave tudi v tem, da naše organizacije sprejemajo štipendiste predvsem iz krajev, kjer imajo organizacije svoj sedež, ali pa iz neposredne okolice, da bi se tako izognile stanovanjskim problemom. Nekatere naše organizacije so sicer od teh načel že odstopile, ker so pač prisiljene poskrbeti za manjkajoči strokovni kader, druge pa se bodo slej ko prej takšnemu stanju tudi morale prilagoditi.

Naj pri tem, navedemo še drug primer. Letno na elektro fakulteti diplomira okrog 70 študentov. Iskra je v letošnjem šolskem letu razpisala 73 štipendij za to fakulteto in čez pet let bodo pri nas takšne potrebe, da bi Iskra sama lahko prevzela celotno enoletno generacijo diplomantov elektro fakultete, pri čemer za drugim praktično ne bi ostal noben diplomant. Podobno je tudi na strojni in ekonomski fakulteti.

Posebne težave referata za štipendije in samih štipendistov predstavljajo zamude, s katerimi posamezne naše delovne organizacije, razen redkih izjem, nakazujejo sredstva za izplačevanje štipendij. Pri tem je stanje iz meseca v mesec bolj kritično in bi bilo prav, da bi v organizacijah razumeli, da štipendisti s tem denarjem morajo živeti.

V začetku letošnjega leta so bile v združenem podjetju štipendije nekoliko povišane, prav tako pa določeni novi kriteriji za določanje višine štipendije za posamezno kategorijo štipendistov. To je bilo potrebno in se bo po drugem razpisu štipendij za šolsko leto 1971/72 prav gotovo pozitivno odrazilo.

Izmed štipendistov iz prejšnjih let jih bo letos diplomiralo na fakultetah skupno 33, na srednjih tehniških in drugih šolah pa bo absolviralo študij 48 dosedanjih štipendistov Iskre. -ko

»Keramični kondenzatorji«, Žužemberk:

Prizadevali si bomo ugodno rešiti problem odvišne delovne sile

Resda se sliši malce paradoksalno, da se je v Žužemberku, kjer že dolga leta v dokaj tesnih in docela prenatrpanih prostorih, dela blizu 400 članski delovni kolektiv tovarne elementov za elektroniko za proizvodnjo keramičnih kondenzatorjev, spričo stanja na domačem in tujih tržiščih pokazal višek delovne sile, na drugi strani pa se bliža koncu izgradnja novih delovnih prostorov. Da bi našim bralcem posredovali natančnejši prikaz dejanskega stanja v Žužemberku, smo obiskali vodjo obrata »Keramični kondenzatorji« Antona Kondo in ga naprosili za razgovor. V pogovoru z našim sodelavcem je rad pojasnil, kako stoji stvar.

Lani, ko je delovni kolektiv obrata »Keramični kondenzatorji« v Žužemberku štel 430 zaposlenih, in je zaradi naročil za domači in tuji trg moral delati vse sobote, pa celo prenekatero nedeljo, da bi zadostil potrebam tržišča, se je pokazala potreba po novih delovnih prostorih, saj so obstoječi že davno prenatrpani in ne dovoljujejo večjega obsega proizvodnje.

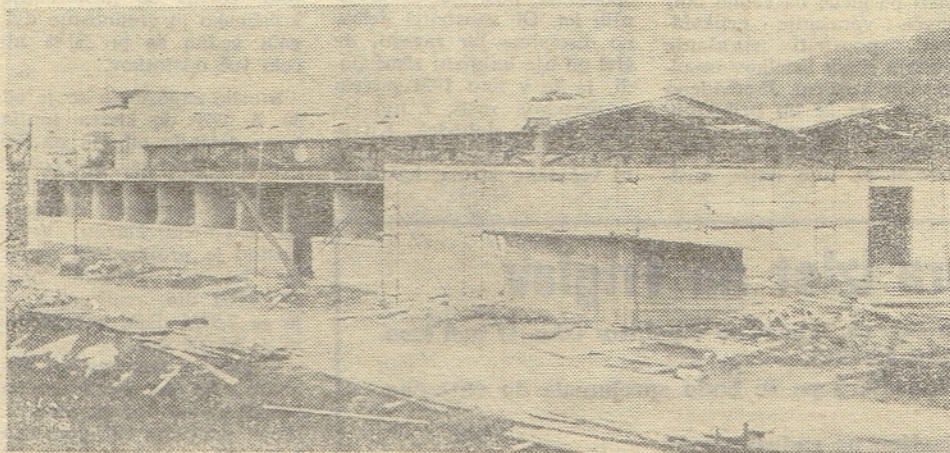
Nekako sredi lanskega leta so zato na idealnem prostoru, le nekaj lučajev stran od obstoječega obrata začeli z zemeljskimi deli. V prvi fazi, ki pomeni opravljeni 2 tretjini finančnih vlaganj in tretjino gradbene dejavnosti, so zastavili gradnjo proizvodnih prostorov v izmeri 2.000 kv. metrov. Po končanih zemeljskih delih so začeli z gradbenimi nekako v letošnjem aprilu in vse kaže, da bodo nared že v oktobru.

Lanski položaj, ko je bilo tako doma, kot v tujini malone preveč naročil, je bila odločitev o gradnji novih pro-

izvodnih prostorov povsem umestna in utemeljena, zato tudi ni bil prevelik problem najti lastnega deleža in potrebnih bančnih sredstev za začetek investicijskih vlaganj.

Vendar pa so se v tem obdobju pogoji na trgu bistveno spremenili. Glavni odjemalec keramičnih kondenzatorjev iz Žužemberka je bila Elektroindustrija Niš, ki je letno odkupila skoraj 80 % te proizvodnje. Danes EI Niš kupi le še 10 % žužemberške proizvodnje, kajti zgradila je lastno tovarno keramičnih kon-

(Dalje na 6. strani)

Pogled na gradbišče novih proizvodnih prostorov v Žužemberku

Design: »ISKRA« kaže pot

VELIK OBISK NA RAZSTAVI »DESIGN V JUGOSLAVIJI — ISKRA KAŽE POT« V STUTTGARTU — OSUPLI NAD RAVNIJO INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA V »NEZNANI JUGOSLAVIJI« — PROTOTIPI TELEFONA PRIHODNOSTI

Več kot 25.000 ljudi je obiskalo razstavo »Design v Jugoslaviji — Iskra kaže pot«. To je po tukajšnjih pojmihi in izkušnjah »nenavadno mnogo«, izjavlja šef stuttgartskega centra za industrijsko oblikovanje Ernest Josef Auer in zagotavlja, da je bilo »precej strmenja in občudovanja — niti strokovnjaki niso pričakovali, da se bodo srečali z vrhunsko evropsko kvaliteto«. (Članek je napisal za Delo posebni dopisnik Slavko Fras; zaradi aktualnosti povzemamo članek v celoti.)

Da industrijski proizvod ne živi samo od svoje funkcije temveč tudi od svoje oblikovanosti, so po svetu spoznali že zgodaj, toda šele pozno po drugi svetovni vojni je »desing« (risba ali zasutek, v bistvu pa: industrijsko oblikovanje) postal »enakopraven« proizvodni element, ki mu posvečajo zadostno pozornost. V Stuttgartu, glavnem mestu dežele Baden-Württemberg, zahodnonemške trdnjave predelovalne industrije, so že leta 1962 ustanovili študijski in razstavni center, ki ob izdatni finančni podpori gospodarstva natančno spremlja razvoj industrijskega oblikovanja po svetu in v državi. Z dobro pripravljenimi razstavami tujih in domačih dosežkov sproti obvešča lastno industrijo, kaj je aktualnega v desingu, in jo tako neposredno spodbuja k »ožurnosti«. Stuttgartske center velja za enega izmed najboljših tovrstnih evropskih institutov, pravzaprav »daje ton«, in prek njega se seznanjajo nosilci številnih oblikovalnih prizadevanj po svetu.

Auerjevem povabilu ugotovili, da Iskre na tem področju v Jugoslaviji še ni nihče prekosil, in so zato zaprosili kranjsko podjetje, naj »v imenu Jugoslavije« prikaže Nemcem svoje lastno delo. Razstava je bila odprta sredi junija in otvoritveno slovesnost je označeval izrazit »politični interes« gostiteljev. Funkcionarji Iskre in naš bonnski veleposlanik so pozdravili v nenavadno lepo in domiselno opremljenem razstavnem prostoru kakih 130 vodilnih osebnosti iz württemberskega političnega in gospodarskega življenja, med njimi predsednika deželnega parlamenta in gospodarskega ministra. Posebno slednji je v svojem pozdravnem govoru opozarjal na tesno povezanost te dežele z Jugoslavijo, ne nazadnje prek naših gostujočih delavcev (ki jih je v Baden-Württembergu kakih 180.000 od tega 20.000 Slovencev), in na kooperativne možnosti, ki se obetajo.

OSUPLI NAD RAVNIJO DESIGNA

Med obiskovalci, ki so v naslednjih desetih tednih prišli v razstavne prostore na stuttgartskem Kanzleistrasse, so bili neposredno zainteresirani oblikovalci, pa tudi večje število zastopnikov industrijskih podjetij. »Večkrat sem imel priložnost opazovati, kako so strokovnjaki osuplo ugotavljali vrhunsko raven designa v tako rekoč neznani Jugoslaviji,« pravi direktor stuttgartskega centra in zagotavlja, da se bo to sčasoma odrazilo tudi v poslovnem območju — »danes ima na svetovnem trgu uspeh samo tisti, ki skrbi tudi za estetiko, ne samo za goli namen blaga.«

Kot »avantgardistično dejanje« so v Stuttgartu ocenili enotni oblikovalni slog vsega, kar je v zvezi s podjetjem Iskra: na bistvu isti »ton« je ubrana oblika elektronske telefonske centrale, »družine« stikalnih gumbov za avtomatične stroje in embalaža za filmske projektorje — kakor

tudi reklamno gradivo, kolarji in celo pisemski papir.

»TOTALNI DESIGN« — NUJNOST

Auer govori o »zgledu« in »vzoru« in trdi, da bo »totalni design«, kakšnega ima zdaj Iskra, obča nujnost v bližnji prihodnosti. »Strmenje in izreden vtis« so poleg garnitur električnega orodja vzbudili pri obiskovalcih tudi štirje prototipi »telefona prihodnosti«, ki so jih Iskrini oblikovalci tokrat prvič prikazali javnosti. To so še bolj ideje in predlogi kot pa neposredni proizvodni načrti, mikavne igrčke za do kraja tehniziranega in na skrajno funkcionalnost navajenega človeka, toda ni dvoma, da se tudi telefon naš vsakdanji naglo oddaljuje od »klasičnih« oblik in da mu moderni oblikovalci morajo kazati pot.

Več kot 40 Iskrinih proizvodov se je do konca avgusta izredno uspešno razkazovalo v Stuttgartu, zdaj — prihodnje leto — pride na vrh zahodnonemške design za nastop v Jugoslaviji. Vodja stuttgartskega centra je že začel pripravljati razstavo in pripraviti jo namerava skrbno, kajti jugoslovanska je bila »čisto spredaj« na ravni, za katero renomirani württemberski design ne bi rad zaostajal.

(Po Delu)

»Elektromotorji« — Železniki

Akcijski program

dela organov upravljanja, družbeno-političnih organizacij in vodstva tovarne

Samoupravni organi in družbeno-politične organizacije so na zadnjem sestanku DS dale pobudo za izdelavo akcijskega programa. Programski dokument morajo pripraviti strokovne službe za obravnavo na DS tovarne. Le-ta naj se pripravi v smeri izboljšanja proizvodnega procesa in produktivnosti dela, problematike izvoza, ki mu tovarna mora posvetiti večjo pozornost in pa tovarniška štednja na vseh nivojih.

Tak program bo dal pobudo tudi samoupravnim organom in družbeno-političnim organizacijam za povečano aktivnost.

- ar -

Nelikvidnost — vzroki in ukrepi za izboljšanje

V dnevnem časopisu se stalno pojavljajo vesti o naraščajočem pojavu nelikvidnosti, ki zajema iz dneva v dan večje število gospodarskih organizacij. Ker ti pojavi vedno bolj vplivajo na normalno poslovanje našega podjetja, želimo navesti nekaj najvažnejših vzrokov ter ukrepov, ki so v pripravi za obravnavo na Zveznem izvršnem svetu in Zvezni skupščini, predvidoma še v mesecu septembru.

Neizpolnjevanje obveznosti družbeno-političnih skupnosti do gospodarstva je sigurno eden izmed najvažnejših vzrokov. Nujno je potrebno spremeniti dosedanje prakso države, da prevzema večje obveznosti kot so njene zmožnosti. Prevzemanje obveznosti družbeno-političnih skupnosti, tako investicijske kot proračunske, morajo biti v skladu s prognoziranimi dohodki ter dolgoročne z določeno rezervo, ki omogoča planiranje in ukrepanje v primeru nepredvidenih sprememb (n.p. zvišanje cen). Zagotovitev rezerv v obliki deponiranih vrednostnih pa-

pirjev je poročilo za prevzete obveznosti družbeno-političnih skupnosti.

Angažiranje države na področju investicij v infrastrukturne objekte (ceste, energtika, šole, bolnišnice) je nesprejemljivo, ker v ta namen nimajo sredstev. Sredstva se črpajo iz kreditov poslovnih bank, ki pa s tem zožujejo prostor delovnim organizacijam. Namenska sredstva se lahko zbirajo z razpisovanjem posojil in ostalih namenskih virov.

Ugotavljamo, da nam je potrebno več organiziranega in tržnega obnašanja na finančnem področju. Temeljno pravilo tržne ekonomije je, da poravnas obveznost ko zapade. S tega stališča je pripravljen tudi predlog zakona o prisilnem izterjevanju. Bistvo tega zakonskega načrta je, da vsi uporabniki družbenega premoženja (vključno družbeno-politične skupnosti) odgovarjajo za svoje obveznosti z vsemi razpolagalnimi sredstvi, vključno s premičnim in nepremičniskim

(Nadaljevanje na 6. str.)

Predvidevanja za konec letošnjega leta

Cene za 18 odstotkov nad lanskimi

Po napovedih zavoda za tržna raziskovanja iz Beograda bodo cene v maloprodaji in cene proizvajalcev naraščale počasneje kot doslej. Tako naj bi bila po teh napovedih »bilanca cen« ob koncu leta naslednja: cene v maloprodaji naj bi v primerjavi s cenami lanskega decembra bile za 18 odst. večje, cene industrijskih izdelkov naj bi bile večje za 17 do 18 %, za prav toliko pa naj bi se povečali tudi življenjski stroški.

Direktor omenjenega zavoda je še dejal, da podatki iz zadnjih dveh mesecev kažejo, da bo izvoz do konca leta naraščal. Še več, v naslednjih mesecih lahko pričakujemo znatno boljše rezultate v iz-

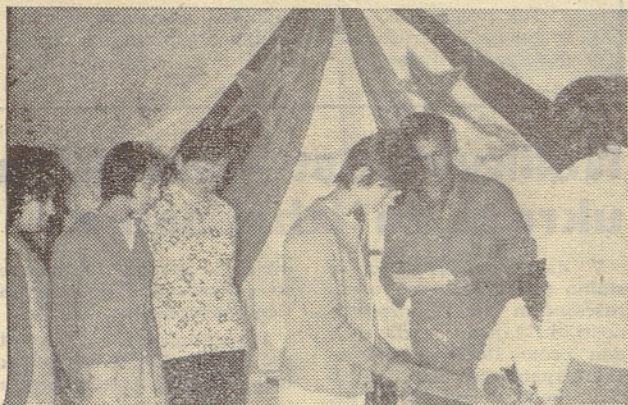
vozu kot v prvi polovici leta, ko je le-ta bil po vrednosti za 1 % nižji kot v prvi polovici lanskega leta, in da bo ob koncu leta izvoz verjetno za 8 % večji kot lani.

Kljub optimizmu pa ne smemo pozabiti na to, da smo v prvih šestih mesecih uvozili blaga v vrednosti, ki je dvakrat večja od vrednosti izvoza, je dejal direktor Drasinover: »Tako bomo, če bodo napovedi držale, ob koncu leta v zunanjetrgovinski bilanci morali vseeno zapisati za okrog 42 % večji uvoz kot izvoz.«

Medtem, ko so letos na naših poljih poželi rekordni pridelek pšenice in ko bo kljub suši koruze skorajda dovolj

za domače potrebe, pa je že sedaj jasno, da bomo morali sončnično seme uvažati, ne glede na letino.

»Rekordna letina,« je na koncu dodal Drasinover, »pa že vpliva na povpraševanje po industrijskih izdelkih trajnejše vrednosti, pohištvo in gospodinjskih strojih. Značilno je namreč, da kmetovalci ob dobrih letinah krepko posegajo po takih izdelkih in tako je tudi letos dober pridelek pšenice (kljub začetnim težavam pri odkupu zaradi pomanjkanja denarja za odkup) precej vplival na konjunkturo predmetov trajnejše vrednosti, čeprav na splošno konjunktura zadnji čas nekoliko upada.«

Na lepo okrašenem volišču so svojo dolžnost najprej opravile delavke s priučevanja v Železnikih, nato pa delavke iz prve izmene

ISKRA — TOVARNA ORODJA

LJUBLJANA, Stegne 15

in združenem podjetju ISKRA KRANJ

smo kot samostojna organizacija združenega dela, edina specializirana tovarna v Sloveniji za izdelavo vseh vrst orodij kot so:

- rezilna orodja
- vlečna orodja
- orodja za vse vrste plastike
- orodja za tlačni liv ter
- razne manjše stroje in vseh vrst orodnih in drugih priprav ter termična obdelava vseh vrst jekla

Tovarna se je v svojem kratkem času poslovanja zelo solidno uveljavila tako na domačem, kot inozemskem tržišču.

Zaradi vse večjega povpraševanja po kvalitetnih orodjih in v želji po čimboljši zadostitvi potreb naših cenjenih naročnikov, razširjamo naše proizvodne zmogljivosti ter kadrovske izpolnjujemo nekatere, še ne povsem zasedene službe v tovarni.

Če želite delati v urejeni organizaciji, v odličnih delovnih pogojih, če želite biti za svojo strokovnost in prizadevnost na delu solidno nagrajeni in če želite napredovati v svoji stroki, vas vabimo, da se o tem sami prepričate z vašim cenjenim obiskom v tovarni in se prijavite na eno od prostih delovnih mest:

1. KONSTRUKTOR
več delovnih mest
2. ORODJAR
več delovnih mest
3. REZKALEC
več delovnih mest
4. SNAŽILKA
eno delovno mesto

Kandidati z ustrežno strokovnostjo v zgornjih usmeritvah in z daljšimi delovnimi izkušnjami so še posebno zaželeni in bodo imeli prednost pri izbiri. Za delovna mesta pod 2. in 3. se lahko prijavijo tudi strojni ključavničarji, ki imajo veselje do orodjarskega poklica. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnih mest.

ISKRA in monetarni ukrepi ameriške vlade

Iskra že več kot deset let prodaja precejšnje količine svojih izdelkov v Združene države Amerike. Zaradi tega in pa zaradi dolgotrajnega vlaganja sredstev in naporov v obdelavo ameriškega tržišča, kar je del dolgoročne poslovne usmeritve Iskre, je razumljivo, da v zadnjih ted-

nih precej razmišljamo o posledicah, ki jih bodo za Iskro imeli zadnji ukrepi vlade ZDA, zlasti uvedba drsečega tečaja dolarja in pa uvedba 10-odstotne takse na uvoz.

Posledice teh ukrepov je treba deliti na dva dela: na neposredne posledice pri prodaji na ameriško tržišče in pa

na posledice, ki jih bodo ameriški ukrepi izzvali na drugih tržiščih v svetu.

Ustavimo se najprej ob slednjih. Ameriška vlada z zadnjimi ukrepi očitno omejuje uvoz v ZDA, zlasti japonski. Zaradi tega moramo pač pričakovati znatno poostreno konkurenco na drugih tržiščih, zlasti na evropskih, kjer ima Iskra velik interes. Prvi znaki se že kažejo — naša firma iz Londona poroča o veliki ponudbi japonskih uporov na britanskem tržišču. Ker gre tu za izredno zapletena in obsežna gospodarska gibanja, je še prezgodaj za oceno posledic, ki lahko prizadenejo Iskro, saj so še v teku številna posvetovanja med razvitimi državami. Žal bi vsekakor grešili, če bi možne posledice podcenjevali.

Preden skušamo oceniti posledice za prodajo izdelkov Iskre na tržišče ZDA, je najbrž prav, če na kratko navedemo, zakaj je ameriško tržišče za Iskro tako pomembno.

Razloga sta predvsem dva. Prvi je izreden obseg in kupna moč tržišča ZDA, drugi pa visoka tehnološka stopnja, ki so jo dosegle ZDA. Za številne sorazmerno ozko specializirane izdelke Iskre — elektromotorji za male in srednje gospodinske aparate, faksimile naprave in podobno — bi drugje težko našli enako velike kupce. Se mnogo pomembnejši je povratni pretok višje tehnologije, ki je v celoti ali delno vezan na prodajo Iskrinih izdelkov v ZDA, tako na področju elektromotorjev, faksimile naprav, polprevodnikov, kondenzatorjev in tako dalje. Ta pretok je tako pomemben, da tudi zaradi njega Iskra vzdržuje v New Yorku svojo firmo, celo v obdobjih, ko čisti blagovni izvoz v ZDA le malo napreduje.

Bistvena je še ena ugotovitev. Iskra je v zadnjih letih po mnogih poskusih spoznala, da je mogoče doseči bistveno povečanje izvoza v ZDA samo, če si Iskra istočasno zagotovi naprednejšo tehnologijo, višjo od obstoječe.

(Dalje na 6. strani)

V Idriji izvolili svet obrata

Kot smo obširneje poročali v prejšnji številki je v Idriji začel obratovati nov obrat tovarne elektromotorjev v Železnikih, kjer montirajo lužne črpalke za pralne stroje in motorčke za gramofone, pozneje pa še predvidevajo montažo kolektorskih elektromotorjev. Čeravno je v tem novem obratu delo šele steklo 9. oz. 11. avgusta, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da so začetne težave nekako mimo in proizvodnja začena normalno teči, čeprav s priučevanja v matični tovarni v Železnikih še niso prišli vsi člani in članice predvidenega delovnega kolektiva.

Prvomesečna obveznost mladega kolektiva v Idriji je obsegala izdelavo 38.000 lužnih črpalk za pralne stroje in 10.000 gramofonskih motorjev. Do konca avgusta jim je kljub vsemu uspelo izdelati skoraj 30.000 črpalk in nekaj nad polovico predvidenega števila gramofonskih motorjev, kar pri prvem iz-

delku pomeni 77% plana, pri drugem pa 52%. Takšen proizvodni rezultat je vsekakor zadovoljiv še posebno, če vemo, da še niso razpolagali z zadostnim priučenim kadrom in so zato morali z montaže gramofonskih elektromotorjev nekatere zaposliti pri lužnih črpalkah, kjer je bila potreba povečana.

V soboto, 4. septembra pa so v novem obratu v Idriji imeli volitve in sicer so izvolili svoj petčlanski svet obrata, prav tako pa so izvolili tri člane kolektiva za delavski svet matične tovarne. Kljub skromnim prostorskim in drugim možnostim, so volišče skrbno uredili in okrasili kar v začasni garderobi. Z volitvami so začeli ob 8. zjutraj, ko so iz Železnikov najprej prišle delavke, ki so trenutno tam še na priučevanju. Za njimi so se zvrstile delavke iz dopoldanske izmene, nato pa še preostale, ki so delale v popoldanski izmeni. Udeležba na volitvah je bila torej polnoštevna, rezultat volitev pa je bil naslednji:

Za svet obrata je bilo izvoljenih pet naslednjih: Cvetka Erjavec, Ivo Jereb, Erika Mikuš, Marija Tratnik in Jožica Pirih, medtem ko so bili za člane delavskega sveta tovarne elektromotorjev v Železnikih iz obrata v Idriji izvoljeni naslednji: Ivo Jereb, Kristina Česnik in Kati Katarič.

Novo izvoljeni svet obrata se bo sestal te dni in iz svoje srede izvolil predsednika sveta obrata. JC

POPRAVEK

Pri primerjanju z izvirnikom se je ugotovilo, da je v besedilu statuta Združenega podjetja ISKRA Kranj, objavljenega dne 10. 7. 1971 v 27. številki glasila ISKRA zašla spodaj navedena napaka, zato se daje

POPRAVEK

statuta

Združenega podjetja
ISKRA Kranj

V 17. členu se v četrti vrsti besedilo »s členom 49.« popravi tako, da se glasi: »s členom 50.«.

V drugem odstavku 174. člena se za besedilo »in z drugimi delovnimi organizacijami« postavi pika, nadaljnje besedilo »v sestavi združenega podjetja« pa še črta.

Iz sekretariata Združenega podjetja ISKRA Kranj, 3. 9. 1971.

Elektrika iz Djerdapa

Hydroelektrarna Djerdap, pravzaprav njen jugoslovanski del, je dala letos že milijardo 240 milijonov kWh električne energije. To je več, kot je bila vsa proizvodnja električne energije v Jugoslaviji tik pred drugo svetovno vojno. Do konca leta naj bi dala djerdapska hidroelektrarna dve milijardi 360 milijonov kilovatnih ur. Verjetno pa te proizvodnje ne bo dosegla zaradi težav na prenosnem omrežju. Daljnovid od Bora do Beograda namreč dovoljuje prenos nekaj več kot 360 megavatov moči, štirje agregati v Djerdapu pa imajo moč 600 megavatov. Težav s prenosom ne bi imeli, če bi bil pravočasno postavljen tudi daljnovid Bor-Niš.

Vpliv stroškov na uspeh poslovanja in na osebne dohodke

S podatki o stroških, ki jih zbirajo zadevne službe je treba seznanjati kolektiv, predvsem s tistimi, na katere lahko kolektiv vpliva. S tem se dosega večji interes za gospodarjenje ter vzbuja zavest in odgovornost.

Nedvomno je osnovni cilj vsakega podjetja oz. tovarne doseči čim večji ostanek dohodka. Vodstva podjetij si stalno belijo glave, kako organizirati podjetje in poslovni proces, da si s tem zagotove osnovne pogoje optimalnega gospodarjenja.

Stroški imajo pri tem odločilen pomen, saj so glavna odbitna postavka od celotnega ustvarjenega dohodka. Od višine stroškov je odvisno kolikšen je ostanek dohodka in posredno tudi višine osebnega dohodka vsakega posameznega delavca.

Na višino stroškov vplivajo notranji faktorji v podjetju in zunanji faktorji. Med notranje pogoje bi lahko šteli: gospodarjenje s sredstvi, organizacijo dela in poslovanja, primerna izbira proizvodnega programa ter učinkovitost dela strokovnih služb in neposrednih proizvajalcev. Zunanji faktorji so predvsem cene, ki vplivajo na ponudbo in povpraševanje, položaj stiske na trgu, instrumenti sekundarne delitve dohodka (obresti, davek itd.) in položaj podjetja na trgu (npr. monopolni). Tržišče ne priznava vedno vseh stroškov, ki so bili vloženi v določen izdelek, ali drugače povedano tržne cene niso skladne z družbenim delom. Trg priznava le cene (stroške) posameznih proizvajalcev in ne najvišjih. To pomeni, da bo moralo podjetje z visokimi vloženi stroški v svoje izdelke, prodajati pod lastno ceno in bo tako poslovalo

z izgubo. Zato je namreč odločilnega pomena za podjetje, proizvajati z najnižjimi stroški.

Stroški so v splošnem produkt cen in količin vseh materialov in uslug določenega izdelka oz. celotne proizvodnje; kar pomeni, da je višina stroškov odvisna od cen in količin vseh elementov poslovnega procesa (delovna sredstva, delovna sila, predmeti dela). Pravilno vklajeni elementi poslovnega procesa omogočajo, pri določeni velikosti podjetja in proizvodnega programa, doseganje minimalnih stroškov. Prav tu je eno izmed osnovnih težišč, ki vpliva na uspeh podjetja in prav temu mora vodstvo podjetja stalno posvečati pozornost in elemente racionalno vsklajevati.

No in kakšno je stanje v naših tovarnah oz. podjetjih. Značilen je pojav, da se vse premalo razmišlja kako gospodariti v podjetju. Dobički, ki (jih) se lahko dosegajo na spekulativni način, usmerjajo njihovo miselnost v iskanje, ki bi lahko izkoristili hibe instrumentov. Vodstva podjetij relativno dobro poznajo principe dobrega gospodarjenja in jih tudi upoštevajo v svoje poslovanje. Brez dvoma pa slehernemu manjka teoretičnega znanja, kot praktičnih izkušenj, saj ritem razvoja zahteva neprestano izpopolnjevanje. Moderna delovna sredstva si podjetja nabavijo, tudi kadre si pridobijo, toda prav kadri so najbolj delikaten faktor poslovnega procesa, ki so nenadomestljivi. Delovna mesta

morajo zasedati primerno izobraženi strokovni kadri. Toda v praksi ni vedno tako in razlogi so zelo različni. Neustrezno in nestrokovno zasedena delovna mesta povzročajo velike težave v poslovnem procesu, ki se v končni fazi krona z neuspeškom kolektiva. Pri tem ni važno le to, da npr. ekonomist zaseda ustrezno nazivno delovno mesto, ki je sistematizirano v tovarni ali obratu in prav tako tehnik, temveč je pomembno vprašanje ali je delovno mesto prav sistematizirano, t.j. ali je predvidena prava izobrazba. Vedno to področje dela v tovarnah ni najbolje urejeno. In tako so tu vzroki, ki vodijo do naraščanja stroškov. Vse preveč se še kažejo mojstrska in tudi tehnokratska gledanja ter odklanjanje strokovnih kadrov ekonomskega profila, čeprav so le-ti še kako potrebni podjetju in tudi obratom oz. enotam.

Povsem napak ravna tudi vodstva podjetij, ki smatrajo, da neposredni proizvajalci ne morejo bistveno vplivati na znižanje stroškov. S podatki o stroških, ki jih zbirajo ustrezne službe, je treba seznanjati kolektiv, predvsem s tistimi vrstami, na katere lahko kolektiv vpliva. Z nazorno prikazanimi stroški kolektiva se dosega večja zainteresiranost za gospodarjenje ter vzbuja zavest in odgovornost. Vsak član kolektiva mora imeti predstavo o tem, kaj stroški so, kako nastajajo, koliko stanejo posamezni stroji, naprave, material in usluge, kaj je amortizacija, s kakšnimi stroški delajo posamezne delovne enote idr. Odločilnega pomena je pri tem, da vodstveni delavci z dobrim zgledom vzgojno vplivajo in s tem ustvarjajo ugodno razpoloženje. Informativnost kolektiva ima lahko pomemben delež pri znižanju stroškov biti stalno. Občasne akcije za oz. gospodarjenje, ki mora znižanje stroškov imajo sicer trenutni učinek, prav gotovo pa niso kazalec dobrega gospodarjenja. Informacije morajo biti sestavljene v taki obliki, da so za oko privlačne s kratko in jedrnato vsebino, ker jih le tako člani kolektiva radi čitajo.

Vpliv stroškov na dohodek podjetja je torej očiten. Zavedati se je treba, da znižanje stroškov v enem obratu ne sme povzročiti zvišanja istih v drugem obratu oz. enoti podjetja. Vsakdo si mora biti na jasnem, da je in mora biti enoten skupni cilj podjetja. Od celotnega dohodka podjetja je torej odvisen osebni dohodek vsakega posameznika.

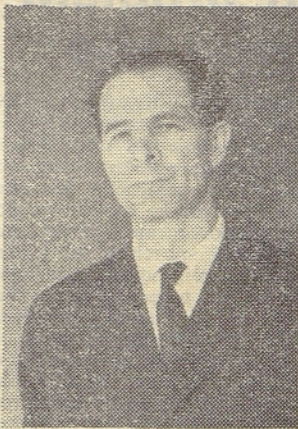
Lc

»Gospodinjski aparatik« Škofja Loka

Naš razgovor

Po pripojitvi tovarne gospodinjskih aparatov ELRA Škofja Loka k Iskri (1. 7. 1971) je bilo treba nekaj sprememb tudi v samoupravnih organih. Tako so pred kratkim izvolili člana v DS združenega podjetja, te dni pa bodo volili novi delavski svet tovarne.

Ob poteku mandatne dobe je naš sodelavec stavil nekaj vprašanj sedanjemu predsedniku delavskega sveta tov. Stanetu Božiču in članici DS Mariji Rešek.

Stane Božič

Vprašanje predsedniku DS:

Kaj menite o delu delavskega sveta v pretekli mandatsni dobi?

Odgovor: V teh dneh poteka mandatna doba delavskega sveta tovarne gospodinjskih aparatov v Škofji Loki. Delavski svet je bil izvoljen leta 1968; v tem času smo na naših sejah obravnavali vse tekoče probleme tovarne. Naštel bom le nekaj pomembnejših: med njimi je vsekar gradnja novih prostorov, ki so nam nujno potrebni, saj v starih ni bilo mogoče delati tako kot to zahteva sodobna proizvodnja. Nekako vzporedno s tem smo reševali problem naših osebnih dohodkov, saj smo bili v preteču precej na dnu lestvice OD v naši občini. Posebnega zvišanja ni bilo moč doseči, ker je bilo treba izboljšati proizvodni proces, ki bo dosežen ob izboljšanih pogojih dela, saj so z novimi prostori in opremo dane vse garancije za modernejšo proizvodnjo. Ena od bistvenih odločitev je bila vsekar pripojitev tovarne k Iskri. Upamo da smo se pravilno odločili, vendar je še prezgodaj za kakršenkoli komentar.

Vprašanje članici DS Mariji Rešek:

Kakšni problemi so vas kot članico DS najbolj zanimali?

Odgovor: Kot delavko pri montaži TVS so me najbolj zanimala zadeve s tega področja, prav tako pa sem prisluhnila tudi drugim problemom naše tovarne, ki jih pa nikoli ni bilo malo. Kot čla-

Marija Rešek

nica DS sem se vedno seznanjala s problematiko tovarne, in upam, da sem pri odločitvah tudi pravilno glasovala. Vesela sem, da bo novi DS lahko več razpravljal o proizvodnji in poslovanju ker bodo novi prostori pripravljeni za modernejšo proizvodnjo, zato mu želim čimveč uspehov, hkrati pa tudi kolektivu, ki se je zavestno odrekal večjim OD, da bodo novi prostori čimprej in moderno urejeni. S tem bo dana možnost, da bo tudi naša produktivnost dala boljše rezultate in s tem pogoje za donosnejše poslovanje. M. N.

Ob jubileju

V Iskrini tovarni »Avtoelektrika« Nova Gorica bo 11. 9. slavil svoj 60. rojstni dan tovariš Jože Cestnik. V tovarni se je zaposlil v začetku leta 1965 kot organizator v službi za plan, analize in organizacijo.

Ni naš namen, da bi govorili o njegovem delu, saj bi o tem lahko še in še pisali, temveč, da našemu večletnemu sodelavcu tov. Cestniku iskreno čestitamo ter mu želimo še mnogo plodnega dela v naši sredini.

Sodelavci »Avtoelektrike«

K čestitkam se pridružuje tudi uredništvo glasila »Iskra«, saj je tov. Jože Cestnik naš dologletni sodelavec.

Pred kratkim je odšla iz Iskrine tovarne elementov v Ljubljani v zaslužni pokoj tov. Pavla Podobnik. Sodelavci in sindikat so ji ob odhodu izročili lepa darila. Za prejeta darila in dobre želje se iskreno zahvaljuje in želi vsem sodelavcem čimveč delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

ISKRA in monetarni ukrepi ameriške vlade

Prav zaradi tega, so novi posli, ki jih začnemo v ZDA, večinoma kooperacijski: Iskri zagotavljajo dotok sodobne tehnologije in velika naročila, kupcem pa dobro kakovost ob zmernih cenah.

Ko ocenjujemo posledice zadnjih ukrepov ameriške vlade, moramo misliti predvsem na posle iz te kategorije. Ker so to običajno do-

kaj zapletene in občutljive poslovne konstrukcije, so zanje premiki v monetarnem sistemu lahko še mnogo bolj nevarni. Na to izrecno opozarjamo zato, ker se v zadnjem času sem ter tja pojavljajo nekvificirana mnenja, da bomo posledice ukrepov vlade ZDA ob primernih notranjih jugoslovanskih ukrepih dokaj lahko premostili.

V Ljubljani in preko naše firme v New Yorku skušamo kar najbolj skrbno slediti dogajanju. Za sedaj obstaja dejstvo da zadeva uvedba 10-procentne takse na uvoz v ZDA vse naše izdelke brez izjeme. To pomeni, da so naši izdelki za ameriškega kupca za 10% dražji — za toliko pa jih na zelo konkurenčnem trgu ni mogoče podražiti. Ameriška administracija s precejšnjo zamudo izdaja podrobna navodila in predpise in bomo morali še nekaj časa počakati, preden bo slika jasna. Nekatere informacije govorijo celo o možnosti, da slednjič seštevek carinskih dajatev in takse na uvoz ne bo višji od carine pred začetkom Kennedyjeve runde, kar bi pomenilo za nekaj odstotkov manjšo obremenitev našega izvoza.

Ukrepi vlade ZDA prizadevajo v Iskri predvsem tri organizacije, ki so največji izvozniki v ZDA: Elektromotorje, Elektromehaniko, Kondenzatorje in ZMA, v določeni meri pa še nekatere manjše izvoznike. V bližnji perspektivi lahko čutijo neugodne posledice zlasti še Polprevodniki, ki pravkar začnemo obsežno kooperacijo z ameriškim partnerjem. Letošnji izvoz Iskre v ZDA bo okrog 1,5 milijona dolarjev — in 10-odstotna taksa na uvoz torej pomeni okrog 150.000 dolarjev, kar je vendar dokaj visok znesek. Pomembnejše je to, da bi se moral — po obstoječih aranžmanih — izvoz že naslednje leto vsaj podvojiti in nato hitro rasti, kar pomeni tudi porast vplivov zaradi sprememb v monetarnem in zunanjetrgovinskem sistemu ZDA.

V mesecu septembru bodo opravljena posvetovanja z vsemi pomembnejšimi poslovnimi partnerji Iskre v ZDA. Med zahtevami partnerjev in interesi organizacij Iskre bomo skušali iskati optimalne rešitve, ki pa bodo bržčas večinomačasne, saj je treba počakati nekaj mesecev na dokončno razčiščenje položaja.

Pričakujemo tudi nekatere ukrepe v Jugoslaviji, ki naj bi olajšali položaj izvoznikov v ZDA — vsaj z določeno dinarsko kompenzacijo, ki pa bo najbrž le delna.

Vsekakor so prednosti, ki jih Iskri prinaša navzočnost na tržišču ZDA tako tehtne in velike, da zadnji ukrepi ZDA ne smejo spremeniti dolgoročne usmeritve Iskre na tem področju, temveč moramo v tesnem stiku z našimi poslovnimi partnerji iz ZDA poiskati sprejemljive rešitve in jih sproti prilagovati morebitnim spremembam položaja v bodoče.

Tavčar M.

Kratke vesti

Barvni televizorji iz Banja Luke

Leta 1972 bo iz banjaluškega »Čajevca« prišel prvi barvni TV sprejemnik, ki ga bodo izdelali po lastni konstrukciji v sodelovanju s češkoslovaško »Teslo«. Predvidevajo, da bodo že leta 1975 izdelali 35.000 barvnih TV sprejemnikov.

Domači mini računalniki

Banjaluška tovarna bo v kratkem sklenila zelo ugoden dogovor z ameriško-japonsko firmo za proizvodnjo elektronskih naprav. Po tem sporazumu bo »Čajevac« postal edini zastopnik te svetovne firme za Evropo. Predvidevajo, da bodo leta 1973 začeli z domačo proizvodnjo mini računalnikov, kar bo povečalo vrednost sedanje proizvodnje za 300 milijonov dinarjev. Vir ne navaja imena te firme.

V Nišu ustanovili klub za marketing

Klubom za marketing v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu se je pridružil še klub v Nišu. Cilj tega kluba je pospeševanje modernizacije trgovine in poslovanja.

Carina za končni proizvod manjša kot za reprodukcijski material

EI je že večkrat opozarjala zvezne organe, da naš carinski sistem ne odgovarja potrebam gospodarstva. Zato EI Niš predlaga radikalen dvig carin za vse vrste blaga in materiala, katere proizvaja domača industrija, ter zmanjšanje carin za polizdelke, katere mora domača industrija uvažati. Lansko leto je bilo uvoženo več kot 300.000 transistorov, sprejemnikov, domača industrija pa je morala proizvodnjo zmanjšati in je na tržišču lahko plasirala le 60.000 transistorov. Zaradi tega so v EI sklenili ustaviti proizvodnjo transistorov sprejemnikov. V Nišu trdijo, da je velik del uvoženega blaga nepravilno ocarinjen. Zato se tuje blago, ki je iste kvalitete kot domače, prodaja po znatno nižjih cenah, katerim domača industrija z majhnimi serijami ne more slediti.

Japonci gradijo TV center v Zagrebu

Konec julija je gostoval v Beogradu predsednik japonske RTV korporacije g. Jošiori Maeda. V razgovoru z našimi predstavniki je izjavil, da z izkušnjami, ki jih imajo Japonci, lahko garantirajo cenejšo izgradnjo barvne televizije kot ostali. V Zagrebu bodo zato Japonci zgradili TV center za barvno televizijo.

Sodelovanje s »Philipsom« in »Boschem«

Mariborska »Elektrokovina« je sklenila sporazum o poslovnotehničnem sodelovanju s tovarno »Philips« in tovarno »Bosch«. Po tem sporazumu bo »Elektrokovina« svoj asortiman izpopolnila z nekaterimi »Philipsovimi« izdelki, obema omenjenima podjetjema pa bo dobavljala nekatere izdelke iz svojega proizvodnega programa.

Baterije po sovjetski licenci

Tovarna baterij »Zmaj« iz Ljubljane je odkupila sovjetsko licenco za proizvodnjo 9V baterij po novem elektrokemijskem sistemu. Dnevno bo ena izmena proizvedla 6.000 baterij.

Kriza v tovarni »Gorenje — Sever«

Subotiška tovarna elektromotorjev je pred dejstvom, da bo morala ustaviti proizvodnjo. Kriza je nastopila, ker je železarna na Jesenicah, ki je do sedaj oskrbovala tovarno »Gorenje — Sever« s potrebnimi količinami transformatorske pločevine, ustavila dobavo, ker je v bodoče ne bo več proizvajala. Planirane potrebe tovarne za letošnje leto znašajo 10.000 ton. Ker so Jesenice dobavile v letošnjem letu zadnjih 500 ton, je edini izhod, da ostalih 9.500 ton dobavijo iz uvoza. Po odločitvi Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino pa je subotiški tovarni odobren uvoz transformatorske pločevine samo za 5.100 ton. Do sedaj so proizvedli elektromotorjev v vrednosti 150 milij. din, za preostalih 120 milij. din proizvodnje pa je stanje kritično. Tovarna je planirala v svojem programu razvoja v leto 1973 proizvodnjo v vrednosti 450 milij. din.

Novost iz Pančeva

»Tesla« iz Pančeva je v letošnjem letu začela proizvajati jodove žarnice. V Pančevu vsak mesec proizvedejo okoli tisoč »jodovk«. Trenutno so edini proizvajalci te vrste žarnic v Jugoslaviji.

Prizadevali si bomo ugodno rešiti problem odvišne delovne sile

(Nadaljevanje z 2. strani)
denzatorjev. Razumljivo se je ob taki spremembi obrat »Keramični kondenzatorji« v Žužemberku mimogrede znašel v težkem položaju. Leto pa se je še poslabšalo, ker so se tudi naročila za inozemski trg v tem času zmanjšala za polovico, hkrati pa je bilo hoče noče treba znižati prodajne cene za 20—30%.

Spričo takšnega dogajanja na tržišču, bo obrat v Žužemberku letos dosegel proizvodno realizacijo v višini 2 milijard S din, namesto planiranih 2,2 milijardi. Pri doseženih poslovnih rezultatih obrat sicer še vedno posluje s pozitivnim finančnim učinkom, vendar pa se znova, kot že v začetku leta, ko je bilo treba 50 zaposlenim priskrbeti drugo zaposlitev, kaže v drugem polletju, da je pri takšnem obsegu proizvodnje okrog 60 do 80 zaposlenih v obratu preveč.

Pogoji v tem našem obratu vsekakor niso rožnati in terjajo od vodstva obrata in tovarne, resnih ukrepov, ki bi nastali položaj obvladali, ali vsaj omilili, dokler ne bi našli trajnejše rešitve. Treba je najti rešitev, če ne drugače vsaj začasno, v dodatnem proizvodnem programu, kar pa seveda ni prav lahka naloga.

Vendar v tej smeri teko razgovori s tovarno »Elektro-

mehanika« v Kranju, v kateri so pokazali izreden posluh in razumevanje do nastalih težav obrata v Žužemberku. Ob ugodnem zaključku teh razgovorov bi že v oktobru, ko bodo novozgrajeni proizvodni prostori sposobni, tu lahko stekla proizvodnja za potrebe kranjske tovarne, hkrati pa bi odpadel pereči problem odvišnega števila zaposlenih, ki bi jih lahko preusmerili v novo dejavnost. Rahlo upanje pa je, da se bo tudi prodaja keramičnih kondenzatorjev v prihodnjem letu nekoliko izboljšala, kar bo po svoje tudi omililo nastali položaj v Žužemberku.

Vsekakor pa bodo potrebni vsi naporji za to, da bo obrat čimprej dobil nov proizvodni program, kajti spričo novih tehnologij proizvodnja keramičnih kondenzatorjev tudi v svetu vse bolj odмира.

Kot že rečeno — položaj v našem obratu »Keramični kondenzatorji« v Žužemberku ni rožnat, prav tako pa tudi ni brezupen in delovni kolektiv, znan po svoji vztrajnosti in marljivosti, bo ob naporih vseh, ki jim je na skrbi nadaljnji razvoj obrata in celotne tovarne elementov za elektroniko, prav gotovo uspešno prebrodil tudi to kritično obdobje in slednjič znova ustvaril ugodnejše pogoje za svoje delo, življenje in nadaljno rast. —C—

Nelikvidnost — vzroki in ukrepi za izboljšanje

(Nadaljevanje s 3. strani)
premoženjem (zemljišča, poslopja, vrednostni papirji itd.)

Pri urejevanju nelikvidnosti so potrebni hitri, učinkoviti in dosledni ukrepi predvsem pri odpravi izgub v gospodarstvu. Prezadolžena podjetja naj ne bi kopičila dolgov in izgub, temveč naj bi se sanirala ter se usposobila za rentabilno poslovanje. Poslovne banke naj bi prenehale s prakso dajanja posojil takim podjetjem. Odpravljati že stalno prakso nekaterih podjetij, da pod krinko ve-

čjega zaposlovanja, proizvodnje in izvoza prehajajo v vse večje obveznosti, ki jih ne morejo poravnati. Nesprejemljiva je praksa, da ima gospodarstvo pri bankah vročeno in devizna sredstva, ki so nedotakljiva za sodne odloke in akceptne naloge.

Našteti so samo nekaj rešitev, ki so v pripravi za borbo proti nelikvidnosti. Pričakujemo torej lahko, da se nam obetajo boljši, obenem pa tudi težji časi pri reševanju nastalih in bodočih različnih odnosov v gospodarstvu.

Zgodovina glasila ISKRA

V 22. številki našega glasila smo brali podatke o dozdevni prvi številki v letu 1950. Opisana številka dejansko predstavlja drugo fazo v izdajanju glasila, ne more pa se smatrati kot prvo izdano glasilo. Izdajanje je namreč treba razdeliti v dve fazi. V prvi fazi se uprava tovarne za glasilo še ni zanimala in ga tudi finančno ni podprla. Posvojila ga je šele v drugi fazi, o čemer prča predvsem opis prve številke druge faze.

Pred menoj je dejanska prva številka, ki sem jo našel v svojem arhivu. Ovitek iz polkartona sivkaste barve, kasneje tudi rjavkaste, formata A4 je bil v dvobarvnem tisku. Zgoraj je v rdeči rokopišni pisavi velik naslov »Glasilo«, nato je v sredini rdeča Iskrina zvezda v črnem krogu in s črnimi vpisanimi nazivom podjetja.

V začetku spodnje tretjine se tekst nadaljuje takole: tovarna za elektrotehniko in fino mehaniko Kranj. (To je bil še prvotni naziv tovarne, ki smo ga kasneje slovnično popravili. Op. pisca).

Spodaj desno je navedeno: leto I, po tem pa po vsej širini naslovne strani še pripis: — IZDAJA AGIT-PROP. PODRUŽNICE D. N. KOVINAR-SKE I. J. ISKRA-KRANJ, TEL. 321-5 UREJUJE ŠUŠTERŠIČ INA, TEL. 48 OPREMA IZTOK

Izdajanje glasila je najprej organizirala sindikalna podružnica. Zanj ima zasluge tedanji delavski zaupnik tovariš Adolf Rohrman s partizanskim imenom Iztok in neumorno gibal sindikalne

administracije sedaj že pokojna Ina Sušteršič, kasneje poročena Gorjanc. Naslovno stran je grafično obdelal tov. Stane Abe naš znani grafik in oblikovalec.

Vse izdane številke je tipkala tovarišica Ina in jih nato pomnožila na ciklostilu. Prva številka je imela 14 strani in naslednjo vsebino:

— Par besed k začetni izdaji. Iztok

— Osnutek o normiranju in plačevanju po normi. (Osnutek so izdelali tovariški strokovnjaki, pregledali in odobrili: uprava, delavski zaposleni in sindikat. Stopil je v veljavo 1. novembra 1946.)

— Ob 29-letnici Oktobrske revolucije (od VL. Majakovskega — Fran Albrecht)

— Merski sistem ISA (Ing. M. Lavrenčič) (se nadaljuje)

— Poziv vsem članom kolektiva (izdajatelj)

— Kaj nam je prinesel pretekli mesec v našem političnem življenju?

— A. S. Jakovljevič: Ljudje in delo

— Nekaj napotkov uredništva

— Ali že veš?

— Zahvala vsem tovarišem in tovarišicam, ki so gmotno podprli izdajo ISKRI-CE

— Stroški izdaje ciklostilni papir in
platnice 2,36 din
matrice in tisk 0,64 din
torej 3,00 din
(brez režije)

— TEŽIMO ZA STALNIMI NAROČNIKI!

Svoj članek v nadaljevanjih sem vsakič tovarišici

Ini diktiral v stroj, ko je pisala voščene matrice. Zato vem, da je to delo opravljala sama v sindikalni sobi nad menzo.

Pomanjkljivost teh števil je, da nimajo vpisanega meseca izdaje in zaporednih števil. Iz teksta prve številke je mogoče zaključiti, da je bila izdana v novembru leta 1946.

Takratno glasilo smo plačevali sami. Sodim, da je glasilo izhajalo tudi še naslednje leto. Koliko števil je izšlo bo verjetno zelo težko ugotoviti. Z odhodom tovariša Iztoka in tovarišice Ine je izdajanje zamrlo in je doživelo novo rojstvo šele leta 1950.

Marjan Lavrenčič, dipl. ing.

Pripomba uredništva: Hvala za pozornost! Vabimo vse, ki še kaj več vedo o začetkih izdaje glasila, da nam pišejo.

UREDNIŠTVO

Osvojili so najvišji vrh Evrope — Mont Blanc

Neblagovni devizni priliv 550 milijonov dolarjev

Neblagovni devizni priliv Jugoslavije od januarja do konca julija letos je dosegel 550 milijonov dolarjev. To je 37 % več, kakor v istem obdobju lani, ko je neblagovni devizni priliv dosegel 402 milijona dolarjev.

Od turizma smo dobili 137 milijonov dolarjev, prihranki jugoslovanskih delavcev, začasno zaposlenih v tujini znašajo 329 milijonov, izseljenska nakazila 33 milijonov, iz drugih virov pa je prišlo 50 milijonov dolarjev. Največ so narasle nakazila naših delavcev zaposlenih v tujini, in sicer za 45 %. Dohodek od turizma je za 22 % večji kakor v prvih sedmih mesecih lanskega leta.

Novi popusti na železnici

V prihodnje bodo lahko potovali šestkrat na leto brezplačno s vlakom po Jugoslaviji tudi borci za severno mejo (koroški borci) in slovenski dobrovoljci, ki so se borili na solunski fronti (solunski borci). Oboji seveda le, če imajo status borca priznan z odločbo. Vsa železniška podjetja so se namreč strinjala s predlogom Združenega železniškega podjetja Ljubljana, da se tudi

tem borcem odobri brezplačno potovanje.

Borci bodo lahko vozovnice naročali v tistih železniških podjetjih, na čigar področjih stanujejo.

Ta nova ugodnost železnice je dokaz skrbi železničarjev, da se tudi na ta način zboljša materialni položaj borcev in nasploh starejših ljudi. Posebej velja to za ljubljansko združeno železniško podjetje, saj je znano, da je že pred časom odobrilo za svoje območje za vse upokojujence 50 % popust za vožnje s vlakom. Pri zadeva pa si, da bi podoben popust odobrila tudi ostala železniška podjetja.

ZAHVALA

Ob priliki, ko sem potoval kot milijonti potnik z letalom INEX-ADRIA avioprometa, mi je vaše podjetje skupno z Inex podarilo televizor. Za prejetoto darilo se najlepše zahvaljujem in želim vsem še mnogo delovnih uspehov v bodočnosti.

Drago Strah, dipl. inž.

Planinci ZZA na Mont Blancu (4807 m)

Člani planinske sekcije ZZA so že nekaj let nazaj opravili poleg številnih domačih tur tudi po en vzpon v tuje gore. Na lanskem zboru sekcije se je rodila ideja, da bi letos organizirali vzpon na Mont Blanc. Kandidati za Mont Blanc smo poleg prostih tur opravili še obvezni vzpon na Kotovo Spico nad Tamarjem, preplezali Slovensko smer v severni steni Triglavu ter prehodili Dolge njive. Tako pripravljeno smo naprosili tov. Vikija Uhana — člana AO za vodstvo, organizator izleta pa je bil tov. Stojan Julij — član GRS Ljubljana.

V soboto, 21. 8., ob pol štiri zjutraj smo izpred ZZA z našimi konjički — 2 fličkoma in amijem in z osmimi jezdeci oddrli proti italijanskim mejam in nato proti Milanu, Torinu in skozi dolino Aosta. Pri Courmayeuru smo se seveda proti plačilu spustili v znani 12 km dolgi tunel, sredi katerega smo pre-

šli v Francijo. Se nekaj kilometrov in bili smo v našem izhodišču — Chamonixu.

Postavili smo šotore, si uredili ležišča, nekaj na hitro skuhalo in utrujeni od celodnevne vožnje kaj kmalu zaspali. V nedeljo zjutraj nas je prebudil dež, torej z Mont Blancom ne bo nič. Ves dan je rahlo deževalo. Tolažili smo se, da je to naše bivanje v Chamonixu aklimatizacija za naslednje leto. Čez dan smo si ogledali to francosko alpinistično središče in se naslajali ob pogledu na športno opremo v številnih trgovinah. Vsakdo bi si rad kaj kupil, če... A deviz smo imeli malo! Našega dinarja skoraj niso poznali, kaj šele zamenjali!

V ponedeljek smo si mislili ogledati Mer de Glace ali Les Grandes, pa smo se zahvalili dežju, da ni bilo treba nikamor. Toda, ker po dežju pride sonce, se je tudi nad nami začelo jasneti. Na tritisočakah se je lesketal novo-

zapadli sneg. Se bolj smo bili obupani!

V torek zgodaj zjutraj nas je prebudil tovariš ves vesel ko je zagledal vrh Mont Blanca. Takoj smo bili vsi na nogah. V jutranjem soncu se je tam daleč in visoko pokazal sam vrh. To je bil za nas prvi žarek upanja, da ga bomo dosegli.

Kot mravlje smo tekali sem in tja in se nervozno pripravljali na odhod. Ob 8. uri, ko so zadnje megle razkrile vrhove, smo se iz Les Houcha z žičnico popeljali na Bellevue (1800 m), od tod pa z zobato železnico do Le Nid d'Aigle (2364 m).

Tu se je bilo treba postaviti na lastne noge. Otovorjeni s pretežkimi nahrbtniki smo se začeli vzpenjati proti prvi postojanki. Na tej višini še ni bilo snega. Zato so še bolj do izraza prišli ogromni temni od hudournikov razmetani skalnati masivi. Poti po tako razmetanem skalovju se ne da primerjati

z našimi uglaženimi planinskimi stezicami.

Postojanko Tête Rousse (3817) smo dosegli po dveurni hoji. Na višini okrog 3200 metrov se je že čutilo pomanjkanje kisika. Vreme je bilo jasno brez oblaka ali meglice, nebo modro, zrak pa čist kot je lahko čist samo po dežju.

Na Tête Rousse smo računali na kakšen počitek, toda nič. Navezali smo si dereze, na hitro nekaj pojedli in brez odlašanja nadaljevali. Visoko nad sabo smo zagledali svoj cilj tega dne — Aig. du Goûter, do katerega je bilo predvidenih pet ur hoda! Skoraj brez besed, razen vodnikovih »gremo, gremo« in mojih »prosim minutko« ali pa »ne morem«, smo se korak za korakom dvigali in približevali koči. Zaradi množice, ki se je to popoldne namirila vred pehala navzgor, ni bilo vedno mogoče prehiteti ali preveč zaostajati.

Zaradi izredno ugodnih vremenskih razmer smo v dobrih treh urah prišli na Aig. du Goûter (3817 m). V koči je bil tak živčav kot pri

nas na Kredarici, v največji sezoni. Za planince so skrbele v glavnem mlade Francozinje. Prijazno so nas sprejele in vodile pod imenom »grupa iz Jugoslavije«. Prosili smo za prenočišče in dobili kar štiri ležišča za sedem utrujenih! Kam so spravili še ostale, ki so prišli za nami, ne vem, ker je bilo že takrat vse polno. Čeprav skoraj ves dan nismo jedli, nismo imeli nobene želje po tem. Odšli smo k počitku, vendar spati nismo mogli.

Najbolj neučakani so se začeli dramiti že ob dveh. Dovolj nam je bilo rožljanja s cepini, derezami in nerazločnega govorjenja v vseh mogočih jezikih. Vstali smo tudi mi in se pripravili na odhod.

Proti mogočnim belim strminam se je skoraj nevidno premikala kolona do ušes zavpitih ter med seboj po dva ali trije navezanih črnih postav z lučkami na čelu. Prvi so bili že tako visoko, da se mi je zdelo skoraj nemogoče, da bi morali tudi mi tja gor. Zdanilo se je in že smo videli naš vrh, skoraj nedos-

Obisk v Semiču

V okviru vsakoletnih izletov, ki jih prireja sindikalna podružnica tovarne elektromotorjev Zelezniki, je skupina delavk in delavcev iz oddelka montaže obiskala tovarno kondenzatorjev v Semiču. Celoten program izleta je bil predhodno planiran skupno, s predstavniki sindikata iz Semiča.

V soboto, 28. 8. 1971 je avtobus pobiral udeležence iz leta po vsej dolini. Ker se je obetal lep dan, je bilo razpoloženje tudi temu primerno. Po krajšem postanku v Novem mestu smo ob 10. prišli v Semič. Po prvih pozdravih in predstavljanju so našo skupino povabili na malico v tovarniško restavracijo.

Ribe — turistična atrakcija v Naklem pri Kranju

»Pridi na postrvi, — je dejal tov. Franc Križnar, zaposlen v kranjski tovarni sicer pa vnet turistični delavec v Naklem pri Kranju.

Ker do takrat nisem vedel, da imajo razen mnogih turističnih sob v Naklem tudi

jo, nato pa smo si pod vodstvom prijaznih gostiteljev ogledali tovarno.

Na vsa vprašanja smo dobili izčrpne odgovore, prišlo pa je tudi do razgovorov med samimi delavci o osebnih dohodkih, pogojih dela, otroškim varstvom in podobno. Kljub navidez enostavnejši proizvodnji kot so elektromotorji, smo bili začuden nad veliko spretnostjo delavk, nad čistočo in urejenostjo prostora.

Po končanem ogledu smo se v spremstvu predstavnikov tovarne odpeljali v rekreacijski center PRIMO-STEK ob sotočju Lahinje in Kolpe kjer je bilo pripravljeno kosilo. Po kosilu so se nekateri kopali v topli Kol-

»ribjo« atrakcijo, sem bil tako radoveden, da sem iz razgovora povzel tole:

Vsako sredo in soboto ima Turistično društvo v Naklem od 18. ure dalje na razpolago počene postrvi, ki so baje pripravljene tako dobro, da so celo za sladokusce prava vaba.

Cene so pravi čudeži: le 10 N din za porcijo. Ker bodo mnogi Iskraši to novico gotovo hoteli preveriti na licu mesta, jim povem, da je bife Turističnega društva poleg znane gostilne Marinšek v Naklem (5 km od Kranja) ob glavni gorenjski cesti. Ker pa pravijo, da riba mora »plavati« — je tudi za dobro kapljico preskrbljeno.

ben

pi, drugi so čolnarili, »kibicirali« ribičem ali pa odšli na krajše sprehode. Ko so prišli godci, smo se ponovno zbrali v domu, kjer smo se veselo zavrteli. Tudi take, ki jih muzika zlepa ne premakne, so znali Semiški fantje zvesti na gladki tlak. Ker je manjkalo plesalcev so dekleta kar sama zaplesala. Po večerji se je plesišče napolnilo še s pomočjo domačinov. Sklepała so se poznanstva in prijateljstva, in ko smo okrog 10. ure zvečer odhajali, smo si, ne samo zaradi lepšega, klicali: »Na svidenje«.

Med »uradnimi« razgovori z gostitelji smo povabili Semičane, da obiščejo našo tovarno, kar so nam tudi obljubili.

Na koncu se vsi udeleženci izleta še enkrat iskreno zahvaljujejo za prijeten dan, ki so ga preživeli v Beli krajini. Posebej pa se zahvaljujejo predsedniku sindikalne podružnice in njegovemu pomočniku, predsedniku DS, sekretarju, strežnemu osebu in muzikantom.

Veseli bomo, če se kmalu vidimo v naši tovarni!

ZAHVALA

Ob tragični smrti moje drage sestre

BRANKE GUČEK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam navijačnic obrata ATN v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeno cvetje, finančno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Brat Franci Guček

ljivo visoko. Zelo visoko se mi je zdel že bivak Ref. Vallot (4.362 m) do katerega smo se »premakali« tri ure. Ref Vallot je bivak z enim prostorom, kjer si po potrebi ogreješ premrle ude.

Tu smo počakali drugo našo navezo. Eden izmed tovarišev, ki ga je pošteno objela gorska bolezen, je ostal v bivaku. Ostali smo se ob 7. uri odpravili dalje. Sonce je bilo že precej visoko, a mrzel veter s snegom nas je prepihal do kosti. Tu smo bili vsi žrtve pomanjkanja kisika. Premakali smo se kot bi nas nekaj vleklo k tlom. V želodcu je nekaj pritiskalo. Z vremenom smo imeli posebno srečo. Običajno je Mont Blanc ves leden, mi pa ledu še videli nismo. Po zelo ozkem grebenu smo premagovali zadnje metre. Kljub hudemu vetru, ki je pometal po snegu, smo že ob 8.30 uri prišli na najvišji vrh Evrope. Tu se nismo dolgo zadrževali, ker pač ni prostora za vse, pa tudi zeblo nas je. Naredili smo nekaj posnetkov z Matterhornom v ozadju, nato pa spet sestopi-

li in na Ref. Vallot smo bili že ob 9.30 uri. Navzdol smo se odpravili po severni steni proti Ref. les Gr. Mulets. Dobro smo se morali zavarovati proti hudim sončnim žarkom. Sonce je bilo že zjutraj nenavadno visoko, da si imel ves čas občutek, da je že poldan. Spuščali smo se po ogroznih snežiščih, iz katerih so zijali svetlozeleni seraki. Pot po severni strani je za vzpon zelo naporna. Tega dne je po njej prišel na Mont Blanc en sam Francoz! Po njegovi sledi pa jih je izstopila večina.

Po večurni nelahki hoji smo prišli do Ref. les Gr. Mulets (3051 m). Koča oz. hotel je sredi visokega močnega skalovja. Do nje prideš po visoki kovinski lestvi, vanjo pa s frankom in pol. Frankov nismo imeli ne vem koliko, zato se je moral tu kar za vse odžejati eden od najbolj žejnih!

Nekaj posebnega je bila hoja oz. bolje skakanje po ledeniku des Bossons. Na prvi pogled je videti, kot da je popolnoma neprehoden. Pred nami se je spuščala skupina

Francozov z vodnikom, ki je moral biti prav bister, da je našel izhod iz ledenega labirinta. Zvesto smo jim sledili. Nešteto je bilo globokih ledenih razpok. Na nekaterih mestih je bilo celo potrebno varovanje. Ob sedemnajstih smo se le preskakali čez za neprijetni Glacier des Bossons.

Po več kot dvanajstih urah smo si sneli dereze in brez njih komaj še znali hoditi. Po uri hoda smo bili na srednji postaji žičnice Aig. du Midi, ob sedmih zvečer pa smo se vrnili v tabor.

V sredo je bilo v našem taboru že bolj živahno. Veselili smo se doseženega našega vzpona in višinskega rekorda. Veseli smo bili tudi, ker se je vreme spet skisalo, mi pa smo bili že »doma.« Opravili smo veliko delo — pisanje svojcem in prijateljem, se lotili nakupovanja, naslednji dan nas je čakala dolga vožnja domov, kamor smo prispeli srečni in zadovoljni, da smo uspeli prenatagati najvišji vrh Evrope.

KA

Gremo na Triglav!

Člane Planinskega društva Iskra smo v prejšnji številki seznanili s pripravami na letošnji pohod na Triglav in obljubili danes podrobnejši program. Obljubo izpolnjujemo in objavljamo prav vse, kar morajo vedeti člani, ki se bodo odločili za letošnji vzpon na naš najvišji vrh.

Glede na okoliščine je bilo odloženo, da bodo za izlet na Triglav na razpolago trije avtobusi s skupno 120 prostori. Izlet bo torej omejen na 120 udeležencev.

Odhod avtobusov bo 25. septembra ob 6. uri s Trga revolucije v Ljubljani (izpred Univerze). Avtobusi bodo imeli postanek še pred hotelom Ljubljana-transport (remiza), Šentvid, Medvode, Kranj-Labore in Kino center, Naklo, Radovljica (avtobusna postaja). Avtobusi bodo vozili do Aljaževega doma v Vratih, kamor je prihod predviden ob 8. uri.

Iz Aljaževega doma v Vratih bomo startali okrog 8.30 in bomo v smeri čez Prag, ki je nekoliko bolj zahtevna od lanske čez Rudno polje, prišli na Kredarico med 14. in 15. uro. Del udeležencev bo ostal v koči na Kredarici, ostalim pa bo udobno zavetje nudila še slabo uro oddaljena koča na Planiki, kamor predvidevamo prihod druge skupine nekako okrog 17. ure. V obeh kočah bo izletnikom na voljo enolončnica, razen seveda jedi po naročilu in drugega.

V nedeljo 26. septembra bo »šihla« začela ob 4.30, saj je s Kredarice predviden odhod med pol šesto in šesto uro, oz. prihod na vrh Triglava okrog 7.30. Z vrha bomo sestopili ob 8. uri, nato pa bo zbor vseh udeležencev izleta v koči na Planiki. Ob 11. uri se bomo s Planike spustili do Vodnikove koče, od koder nas bo pot po kratkem postanku vodila na Uskornico. Prihod na Uskornico bo okrog 15. ure, nato pa po enournem počitku odhod v dolino do Srednje vasi, kamor bodo ob 18. prispeli avtobusi in nas odpeljali domov.

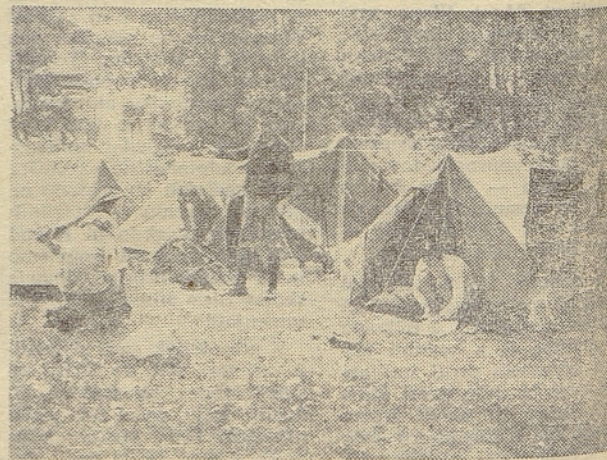
Dogovorjeno je bilo, da bo izlet v vsakem vremenu, vendar pa bomo v Vratih v primeru slabega vremena počakali do 12. ure. Če se vreme ne bi izboljšalo, množičnega vzpona na Triglav ne bo, pač pa bomo prespali v Aljaževem domu v Vratih, naslednje jutro pa, neglede na vreme skozi Luknjo odšli v Trento in nato z avtobusi čez Vrščic nazaj domov.

Udeležence pohoda na Triglav znova opozarjamo na najnost, da na pot obvezno vzamejo gojzarice z gumijastimi podplati, toplo perilo, dežne plašče ali pelerine, rokavice, puloverje, kape, rezervne volnene nogavice, priporočamo pa vsakomur tudi baterijo. Ne bodo odveč tudi sončna očala!

Organizatorji so poskrbeli za spremstvo gorskih vodnikov, reševalno in zdravstveno službo.

Prijave sprejema do vključno 17. septembra: Planinsko društvo Iskra, pisarna sindikalnega odbora, Ljubljana, Trg Prekomorskih brigad 1, tel. 57-696. Člani Planinskega društva Iskra plačajo za izlet 20 din ob prijavi, sicer prijava ni veljavna. Za ostale člane kolektiva je prispevek 50 din.

Pohitite s prijavi!

Taborišče planincev ZZA v Chamonixu